

ลักษณะสำคัญขององค์กรกรมสุขภาพจิต

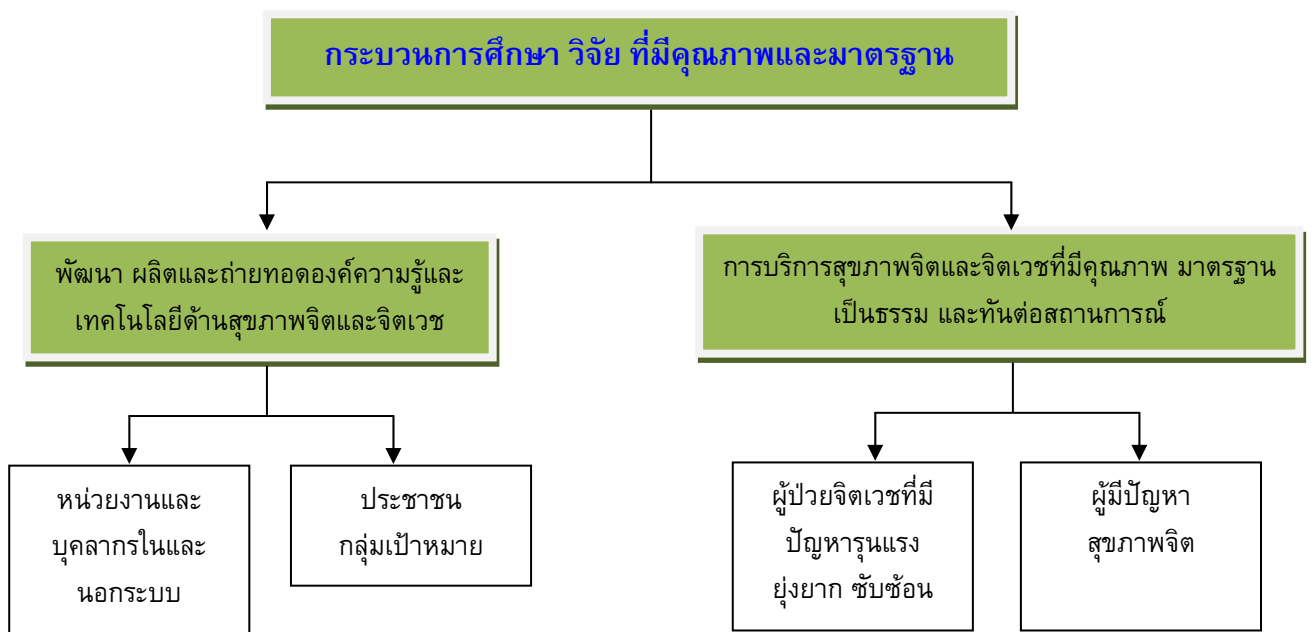
1. ลักษณะองค์กร

เป็นการกล่าวถึงสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการกิจกรรมสุขภาพจิต และความสัมพันธ์ที่สำคัญกับประชาชนผู้รับบริการ ส่วนราชการอื่น และประชาชนโดยรวม

ก. ลักษณะพื้นฐานของส่วนราชการ

(1) พันธกิจหลักของกรมสุขภาพจิต คือ

1. พัฒนาผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านสุขภาพจิตและจิตเวชแก่เครือข่ายและประชาชน
  2. บริการสุขภาพจิตและจิตเวชที่มีคุณภาพ มาตรฐาน เป็นธรรม และทันต่อสถานการณ์แก่ผู้ป่วยที่มีปัญหารุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน
- ด้วยกระบวนการศึกษา วิจัย ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน แสดงเป็นแผนภาพความเชื่อมโยงได้ดังนี้

แนวทางและวิธีการในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ

ผู้รับบริการ	แนวทางและวิธีดำเนินการ
1. ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย	ให้ความรู้ ความเข้าใจด้านสุขภาพจิตเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในด้านการส่งเสริม ป้องกัน และพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพจิตของประชาชนและสังคม โดย - ผ่านช่องทางของสื่อสารมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ รายการวิทยุ (สื่อสายกลางทุกขั้ว, คลินิกสุขภาพจิต91) รายการโทรทัศน์ - เผยแพร่คู่มือ สื่อ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัด Event ต่างๆ เช่น งานสัปดาห์สุขภาพจิตแห่งชาติ การประชุมวิชาการด้านสุขภาพจิต ฯลฯ - Website กรมสุขภาพจิต - การบริการสายสุขภาพจิต โทร.1667 - การให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตผ่านระบบโทรศัพท์ 1323
2. หน่วยงานและบุคลากรในระบบสาธารณสุข	พัฒนาศักยภาพหน่วยงานและบุคลากรในระบบสาธารณสุข ด้านส่งเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟู ด้านสุขภาพจิตเพื่อให้สามารถไปพัฒนาการดูแลสุขภาพจิตแก่ประชาชนในระดับปฐมภูมิ และทุติยภูมิได้ โดย - การประชุม/อบรม/สัมมนา - สนับสนุน คู่มือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - การนิเทศงาน
3. หน่วยงานและบุคลากรนอกระบบสาธารณสุข	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคลากรนอกระบบสาธารณสุข เพื่อพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานด้านส่งเสริม ป้องกัน รักษาฟื้นฟู ด้านสุขภาพจิต - การประชุม/อบรม/สัมมนา - สนับสนุน คู่มือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - การนิเทศงาน
4. กลุ่มผู้ป่วย และผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต	ให้บริการบำบัด รักษา และฟื้นฟู ผู้ป่วยจิตเวช ที่มีอาการรุนแรง ยุ่งยาก ซับซ้อน และมีระบบส่งต่อผู้ป่วยเพื่อการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง ภายใต้มาตรฐาน คุณภาพโรงพยาบาล (Hospital Accreditation) - งานบริการผู้ป่วยนอก - งานบริการผู้ป่วยใน - งานบริการจิตเวชและสุขภาพจิตชุมชน - การให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตผ่านระบบโทรศัพท์ 1323

(2) วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์หลัก ค่านิยม ของกรมสุขภาพจิต

วิสัยทัศน์

กรมสุขภาพจิตจะเป็นองค์กรมาตรฐานการพัฒนาสุขภาพจิต ทั้งด้านการส่งเสริม ป้องกัน รักษาและฟื้นฟู เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศสององค์ความรู้ ตลอดจนเทคโนโลยีด้านสุขภาพจิตของประเทศ เป็นศูนย์กลางประสานงานความร่วมมือทางวิชาการสุขภาพจิตในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นองค์กรที่มีการบริหารที่ดีเยี่ยม มีขนาดกะทัดรัด คล่องตัว มีบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อความสุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

เป้าประสงค์หลัก

ประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญของสุขภาพจิต มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ที่อยู่กับปัญหาสุขภาพจิต สามารถดูแลและจัดการกับปัญหาสุขภาพจิต ทั้งของตนเอง ครอบครัว และผู้อื่นในชุมชนได้ อันจะนำไปสู่การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขที่ยั่งยืน

ค่านิยม

กรมสุขภาพจิต กำหนดค่านิยม ที่ให้บรรลุนิยาม พันธกิจ คือ “**MENTAL**”

M - Mind (Service Mind , Public Mind)

การมีจิตใจพร้อมให้บริการ และมีจิตสาธารณะในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวม

E - Efficiency, Effective, Equity

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิผล มีประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานด้วยความเสมอภาค ถูกต้อง ตามมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม

N - Network

การพัฒนาเครือข่าย ประสานความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับเครือข่ายด้วยจิตใจที่เปิดกว้าง เรียนรู้รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อให้เกิดผลสำเร็จและมีความสุข

T - Teamwork

การทำงานเป็นทีม มีความสามัคคี การผนึกสายสัมพันธ์ การประสานใจ และกาย บนพื้นฐานของการแบ่งปันความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย และการมีส่วนร่วม

A - Accountability

การปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้ และมีความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ โดยยึดหลัก ธรรมภิบาลเป็นบรรทัดฐาน

L - Learning (Personal , Team , Organization)

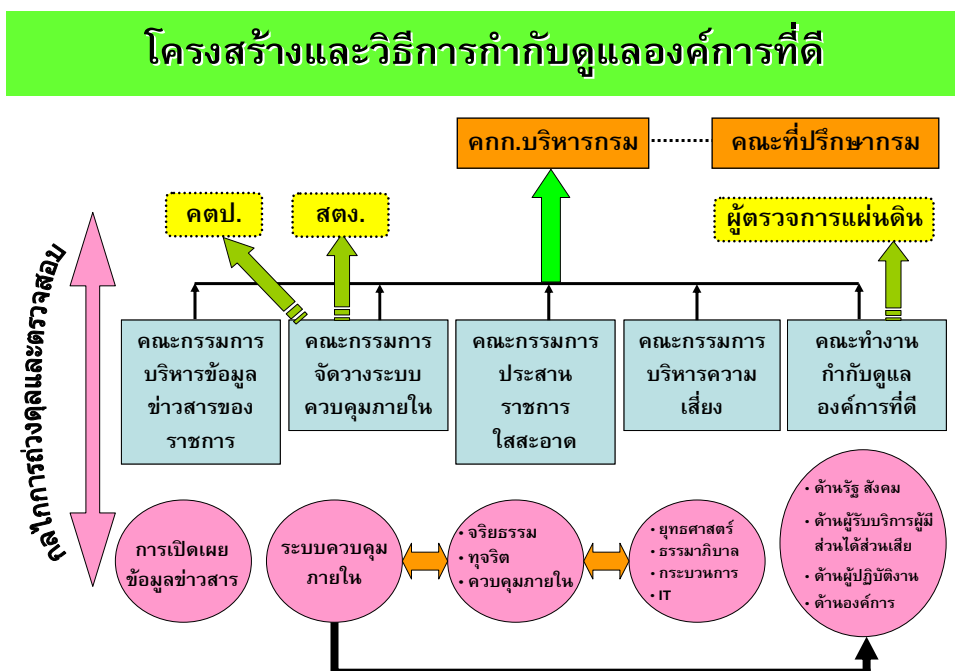
การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของบุคลากร ทีมงาน และองค์กร ในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ประสิทธิภาพ ตลอดจนองค์ความรู้ใหม่ๆ

(3) กรมสุขภาพจิตดำเนินการภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครอง สิทธิผู้ป่วย และจริยธรรมวิชาชีพที่สำคัญ ดังนี้

- พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติประกอบวิชาชีพในแต่ละสาขาวิชาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยาคลินิก
- พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540
- ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการทำวิจัยในมนุษย์
- พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545
- พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

ข. ความสัมพันธ์ภายใน/ภายนอกองค์กร

(1) โครงสร้างองค์กรและวิธีการจัดการที่แสดงถึงการกำกับดูแลตนเองที่ดี

(2) ส่วนราชการหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกันในการให้บริการหรือส่งมอบงานต่อกัน ดังนี้

ส่วนราชการ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง	บทบาทหน้าที่	ข้อกำหนดที่สำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกัน	แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน
➤ พัฒนา ผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านสุขภาพจิตและจิตเวช			
- องค์กร/สถาบันการศึกษาที่พัฒนาองค์ความรู้ - องค์กรหรือหน่วยงานภาคเอกชนที่รับทำสื่อโฆษณา - องค์กรด้านสื่อสารมวลชน	- พัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสหวิชาชีพด้านสุขภาพจิตและจิตเวช - ผลิตสื่อตามความต้องการ - การนำองค์ความรู้ด้านสุขภาพจิตประชาสัมพันธ์สู่กลุ่มเป้าหมายภาคประชาชน	- ผลิตองค์ความรู้ตรงความต้องการ - ตรงตามความต้องการและทันเวลา - นำข้อมูลที่ถูกต้องการตามหลักวิชาการและเป็นประโยชน์ด้านสุขภาพจิตเผยแพร่สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายอย่างถูกต้อง ทันเวลา	- การประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน - สัญญาจัดซื้อ จัดจ้าง - โทรศัพท์/ โทรสาร/ Email
➤ การบริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวช			
- องค์กรเภสัชกรรม - บริษัทฯและเวชภัณฑ์ - บริษัทเอกชนที่จ้างเหมาบริการเช่น รักษาความปลอดภัย งานซักกรีด งานโภชนาการฯลฯ	- การจัดส่งยาและเวชภัณฑ์ด้านการบำบัดรักษาผู้ป่วยจิตเวชที่ยุ่งยาก ซับซ้อน - การส่งมอบสินค้าและบริการ	- ความถูกต้อง - ความรวดเร็ว - ความครบถ้วน - คุณภาพตรงตามต้องการ	- สัญญาจัดซื้อ จัดจ้าง - โทรศัพท์/ โทรสาร
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยมหิดล - มหาวิทยาลัยขอนแก่น - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	- ผลิตบุคลากรด้านสุขภาพจิต (สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)ในระดับปริญญาโทให้กับกรมสุขภาพจิตเพื่อปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในระบบสาธารณสุข	- จำนวนตามแผนพัฒนาบุคลากร - บัณฑิตที่มีคุณภาพ	- การประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน - ติดต่อผ่านหนังสือราชการ

(3) กรมสุขภาพจิต ได้วิเคราะห์กลุ่มผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักของกรมฯ ว่ามีความต้องการและความคาดหวัง รวมทั้งวางแผนทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน ดังนี้

กลุ่มผู้รับบริการ / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	บริการที่ให้	ความต้องการ/ความคาดหวัง	แนวทางและวิธีการสื่อสารระหว่างกัน
1. หน่วยงานและบุคลากรในและนอกระบบสาธารณสุข / ผู้มีปัญหาสุขภาพจิต	การถ่ายทอด	- องค์กรความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม และง่ายต่อการประยุกต์ใช้ - จำนวนสื่อเพียงพอต่อความต้องการ - ประสานงานรวดเร็ว ถูกต้อง - หลักสูตรการอบรม - บุคลากรสาธารณสุขที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน - วิทยากรหรือคณาจารย์มีคุณภาพ ถ่ายทอดเข้าใจง่าย	- การสำรวจความพึงพอใจ - การสำรวจความคิดเห็น - การสนทนากลุ่มติดตามการนำองค์ความรู้ไปใช้ในหน่วยงาน
2. ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย / ประชาชนทั่วไป	การรณรงค์ / เผยแพร่	- จำนวนสื่อเพียงพอต่อความต้องการ - ความรู้/เทคโนโลยีที่ทันสมัย - สามารถเข้าถึง/ง่ายต่อการนำไปใช้	- วิเคราะห์/สำรวจสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพจิต - การสำรวจความพึงพอใจ - การเฝ้าระวังภาวะสุขภาพจิต - การสำรวจระดับวิทยาของโรคทางจิตเวช - โทรศัพท์ 1111
3. ผู้ป่วยและผู้มีปัญหาสุขภาพจิต / ญาติและชุมชน	- การบริการสุขภาพจิตและจิตเวช - การบริการผู้ป่วยนอก - การบริการผู้ป่วยใน - การบริการจิตเวชและสุขภาพจิตชุมชน - การให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพจิตผ่านระบบโทรศัพท์	- สะดวก - รวดเร็ว - ตรงเวลา - พฤติกรรมบริการดี - ให้ข้อมูลในการรับบริการ - สิทธิผู้ป่วย - มาตรฐานวิชาชีพ - พรบ.สุขภาพจิต	- การสำรวจระดับวิทยาของโรคทางจิตเวช - กล้องรับความคิดเห็น - การสำรวจความพึงพอใจ - การสำรวจความคิดเห็น - การสนทนากลุ่ม - เว็บไซต์

2. ความท้าทายต่อองค์กร

หมายถึงสภาพการแข่งขัน ความท้าทายที่สำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การพัฒนาทางวัตถุและเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้ประชาชนปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อปัญหาและความรุนแรงด้านสุขภาพจิตของประชาชน ซึ่งเป็นภาวะคุกคามต่อการดำเนินงานของกรมสุขภาพจิต ทำให้กรมสุขภาพจิตต้องพยายามเสริมสร้างเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ จนถึงระดับท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพจิตของประชาชน

ก. สภาพการแข่งขัน

ประเภทการแข่งขัน	คู่แข่ง	ประเด็นการแข่งขัน	ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง/ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
1.การแข่งขันภายในประเทศ	เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	การพัฒนาสมรรถนะทางจิตใจแก่ประชาชน	ร้อยละของประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดี ปี 48 = ร้อยละ 64.00 ปี 50 = ร้อยละ 70.20 ปี 51 = ร้อยละ 82.00 (ต.ค. 51)
	เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	การส่งเสริมให้ผู้ป่วยจิตเวชเข้าถึงบริการสาธารณสุข	ร้อยละของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเข้าถึงบริการในระบบบริการสาธารณสุข ปี 47 = 2.95 ปี 48 = 3.15 ปี 49 = 3.92 ปี 50 = 3.20 ปี 51 = 4.70
	เปรียบเทียบกับเกณฑ์	การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	ผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปี 48 = 5.0000 ปี 49 = 5.0000 ปี 50 = 5.0000 ปี 51 = 4.8182
	เปรียบเทียบกับส่วนราชการอื่นในกระทรวงสาธารณสุข	การพัฒนาผลการปฏิบัติราชการ	ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง ปี 47 = ลำดับที่ 3 ปี 48 = ลำดับที่ 3 ปี 49 = ลำดับที่ 2 ปี 50 = ลำดับที่ 2 ปี 51 = ลำดับที่ 1

ประเภทการ แข่งขัน	คู่แข่ง	ประเด็นการ แข่งขัน	ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่ง/ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
2.การแข่งขัน ภายนอกประเทศ	ประเทศ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เกาหลี และฮ่องกง	การลดอุบัติเหตุ ของปัญหา สุขภาพจิต	อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสน คน ปี 46 = 7.10 ปี 47 = 6.90 ปี 48 = 6.30 ปี 49 = 5.75 ปี 50 = 5.95 ปี 51 = 5.96

ข. ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ 'ได้แก่'

- ความท้าทายตามพันธกิจ
- ความท้าทายด้านปฏิบัติการ
- ความท้าทายด้านทรัพยากรบุคคล

➤ ด้านพันธกิจ

1. ตามที่ WHO ได้คาดการณ์ไว้ว่าภายในปี 2563 โรคซึมเศร้าจะเป็นโรคที่ก่อให้เกิดความสูญเสียที่สำคัญเป็นอันดับ 2 รองจากโรคหัวใจและหลอดเลือด รวมทั้งสภาพปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (ฆ่าตัวตาย ความรุนแรง ความเครียด ปัญหาสุขภาพจิตในผู้สูงอายุ ปัญหาเด็กติดเกม ฯลฯ) ยังคงมีความรุนแรงอยู่อย่างต่อเนื่อง

2. ประชาชนและสังคมยังขาดความเข้าใจในเรื่องสุขภาพจิตและโรคทางจิตเวชที่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมรับ และไม่ให้ออกัสแก่ผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช

➤ ด้านปฏิบัติการ

1. การพัฒนาหน่วยบริการจิตเวชให้มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศในการบริการสุขภาพจิตและจิตเวชเฉพาะทาง ให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกรมฯ

2. โรงพยาบาลจิตเวชของเอกชนเริ่มมีบทบาทในการให้ความรู้และสื่อสารกับสาธารณะมากขึ้น ซึ่งกรมฯ ต้องดำเนินการเชิงรุกให้ทันการณ์

3. ความคาดหวังของเครือข่ายบริการ / วิชาการที่ต้องการองค์ความรู้ในเชิงลึกจากกรมสุขภาพจิต

4. ฐานข้อมูลด้านสุขภาพจิตยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันต่อสถานการณ์

5. ยังคงมีผู้ป่วยจิตเวชที่ถูกทอดทิ้ง / เร่ร่อนในชุมชน/สังคม

➤ ด้านทรัพยากรบุคคล

1. บุคลากรสายงานหลักในสังกัดกรมสุขภาพจิตจะเกษียณอายุราชการพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะในปี 2554 ซึ่งการหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ มีประสบการณ์สูงมาทดแทนได้ยาก (Aging Society)
2. การก้าวสู่มาตรฐานการให้บริการในระดับตติยภูมิ และการเป็น Excellence Center ได้นั้น ต้องมีการเตรียมบุคลากร โดยการฝึกอบรมให้มีความพร้อมทั้งทักษะและสมรรถนะที่กรมฯ ต้องการ (Quality of People)
3. การเปลี่ยนแปลงของระบบราชการ ทำให้บุคลากรมีการโอนย้ายไปนอกหน่วยงานมากขึ้น บุคลากรจะเริ่มหาที่ทำงานที่มีสภาพแวดล้อมในการทำงานแบบ Happy Workplace กรมฯ จึงต้องหาวิธีการจูงใจให้บุคลากรอยู่ในองค์กร (War for Talent)

ค. ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินงาน

- (1) แนวทางและวิธีการในการปรับปรุงประสิทธิภาพของส่วนราชการ เพื่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดีอย่างต่อเนื่อง
- การวางแผนการปฏิบัติราชการประจำปี ที่มีการกำหนดเป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ และตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานสุขภาพจิต และชี้แจง เผยแพร่ ทำความเข้าใจให้หน่วยงานในสังกัดนำไปปฏิบัติ
  - การถ่ายทอดตัวชี้วัดระดับกรมสู่ระดับหน่วยงาน และระดับบุคคล โดยการจัดทำความตกลงการปฏิบัติราชการ (Individual Scorecard)
  - การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้วิธีการรวบรวมผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน ทุก 3 เดือน 6 เดือนและครบรอบหนึ่งปี เพื่อวิเคราะห์ความก้าวหน้า อุปสรรค และผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยองค์ประชุมกรมสุขภาพจิตที่ประกอบด้วยผู้บริหารของหน่วยงานจะเป็นผู้วิเคราะห์ วินิจฉัยสาเหตุ และกำหนดแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงผลการดำเนินงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานต่อไป
  - การนำระบบบริหารคุณภาพมากำกับการปฏิบัติงานทั้งในกระบวนการหลัก และกระบวนการสนับสนุน เช่น มาตรฐานคุณภาพโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ (HA-Hospital Accreditation) ที่นำมาใช้กำกับ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงกระบวนการสร้างคุณค่า เรื่อง การบริการสุขภาพจิตและจิตเวช ระบบบริหารคุณภาพมาตรฐานสากล (ISO-International Organization for Standardization) ที่กำกับกระบวนการสร้างคุณค่า เรื่อง การพัฒนา ผลิตภัณฑ์และถ่ายทอด องค์ความรู้และเทคโนโลยีสุขภาพจิตและจิตเวช กระบวนการสนับสนุนด้านอื่นๆ และเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA : Public Sector Management Quality Award) ที่นำมาใช้ในการประเมินองค์กรเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

(2) แนวทางในการเรียนรู้ขององค์กร และการแลกเปลี่ยนความรู้

นอกจากนั้นผู้บริหารสูงสุด(CEO)และผู้บริหารสูงสุดด้านการจัดการความรู้ (CKO) เห็นคุณค่าของการนำการจัดการความรู้มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากร พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นส่วนราชการแห่งการเรียนรู้ และสามารถสร้างความรู้ขึ้นใช้เองในองค์กรได้ด้วยการกำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานจัดการความรู้ที่จำเป็น /สำคัญต่อการสนับสนุนหรือผลักดันความสำเร็จของตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการในระดับกรมหรือระดับหน่วยงาน ให้นุเคราะห์สร้างและแสวงหาความรู้ทั้งความรู้ประเภทเด่นชัด และความรู้ประเภทฝังลึกจากการปฏิบัติงาน และมีวัฒนธรรมแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และ /หรือกับลูกค้า หรือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือกับองค์กรอื่น ตลอดจนให้มีการสรุปบทเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงาน และในการพัฒนานวัตกรรม อันส่งผลให้กระบวนการสร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีการสื่อสารนโยบายและแนวทางการดำเนินงานทั้งในระดับกรม ระดับหน่วยงานและระดับปฏิบัติการผ่านการประชุมคณะกรรมการหรือคณะทำงาน อีกทั้งมีนโยบายและกระบวนการสนับสนุนให้นุเคราะห์ทุกระดับสามารถเข้าถึงและร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น กระดานเรื่องเล่า ชุมชนนักปฏิบัติ การประชุมทางวิชาการ การประชุมปรึกษาหารือกรณี (case conference) เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับหน่วยงาน ระดับภาคและระดับกรม หรือผ่านช่องทางเทคโนโลยีสารสนเทศ Intranet / Internet ในรูปแบบของ e-book e-learning e-conference จาก website

*****